

راهنمای اسکرام

خلاصه‌ی کاربردی چارچوب اسکرام، به فارسی و به زبان ساده؛ برای تیم‌هایی که می‌خواهند کوتاه‌تر برنامه بریزند و زودتر یاد بگیرند.

۵ ارزش

۳ تعهد

۳ مصنوع

۵ رویداد

۳ نقش

کار بزرگ را تکه تکه جلو ببرید و از هر تکه یاد بگیرید

اسکرام چارچوبی سبک برای تیم‌هایی است که روی کارهای پیچیده کار می‌کنند؛ کارهایی که از روز اول نمی‌شود همه‌ی جزئیاتشان را دانست. به جای یک برنامه‌ی بلند و قطعی، تیم در بازه‌های کوتاه کار می‌کند، نتیجه را نشان می‌دهد، بازخورد می‌گیرد و مسیر را اصلاح می‌کند.

۵ رویداد اسپرینت، برنامه‌ریزی، جلسه‌ی روزانه، بازبینی و بازنگری.	۳ نقش در یک تیم مالک محصول، اسکرام مستر و توسعه‌دهندگان؛ بدون سلسله‌مراتب.	۱ اسپرینت بازه‌ای ثابت، یک ماه یا کمتر، که همه‌ی کارها در آن اتفاق می‌افتد.
۵ ارزش تعهد، تمرکز، صراحت، احترام و شجاعت.	۳ تعهد هدف محصول، هدف اسپرینت و تعریف انجام‌شده.	۳ مصنوع بک‌لاگ محصول، بک‌لاگ اسپرینت و اینکریمنت.

۳	چرا اسکرام کار می‌کند	۰۲
۴	تیم اسکرام و سه نقش	۰۳
۵	پنج رویداد	۰۴
۶	سه مصنوع و سه تعهد	۰۵
۷	یک اسپرینت دوهفته‌ای در عمل	۰۶
۸	اشتباه‌های رایج و قدم بعد	۰۷

تصمیم بر اساس چیزی که دیده‌ایم، نه چیزی که حدس زده‌ایم

پایه‌ی اسکرام تجربه‌گرایی است: دانش از تجربه می‌آید و تصمیم را بر اساس چیزی می‌گیریم که واقعاً دیده‌ایم. کنارش تفکر ناب هم هست: هر کاری که ارزشی نمی‌سازد، حذف شود. این دو روی سه ستون بنا شده‌اند.

انطباق

اگر چیزی از مسیر خارج شده یا نتیجه قابل قبول نیست، تیم هر چه زودتر کار یا روشش را تنظیم می‌کند. انطباق بدون اختیار تیم ممکن نیست.

بازرسی

پیشرفت به سمت هدف‌ها مرتب بررسی می‌شود تا مشکل‌ها زود دیده شوند. رویدادهای اسکرام دقیقاً برای همین ریتم ساخته شده‌اند.

شفافیت

کار و روند آن باید برای کسانی که کار را انجام می‌دهند و کسانی که از آن استفاده می‌کنند، قابل دیدن باشد. بدون شفافیت، بازرسی گمراه‌کننده می‌شود.

پنج ارزش که اسکرام را زنده نگه می‌دارد

شجاعت

کار درست را انجام می‌دهیم و سراغ مسئله‌های سخت می‌رویم.

احترام

همدیگر را آدم‌هایی توانا و مستقل می‌دانیم.

صراحت

درباره‌ی کار و چالش‌هایش با هم و با ذی‌نفعان رک هستیم.

تمرکز

تمرکزمان روی کار اسپرینت است تا به هدف نزدیک‌تر شویم.

تعهد

به هدف‌های تیم متعهد می‌مانیم و پشت هم هستیم.

اسکرام یعنی کوتاه کردن فاصله‌ی بین انجام دادن کار و یاد گرفتن از آن.

یک تیم، یک هدف، سه نقش

تیم اسکرام زیرتیم یا سلسله مراتب ندارد. همه با هم روی یک هدف، یعنی هدف محصول، کار می کنند.

● چند تخصصی: همه ی مهارت های لازم در خود تیم

● معمولاً ۱۰ نفر یا کمتر

● خودمدیریت: تیم تصمیم می گیرد چه کسی، چه کاری را، چطور انجام دهد

مسئول این است که کار تیم بیشترین ارزش ممکن را بسازد. هدف محصول را روشن می کند، بک لاگ محصول را می سازد، مرتب می کند و برای همه شفاف نگه می دارد. مالک محصول یک نفر است، نه یک کمیته؛ هر کسی که بخواهد اولویت ها را عوض کند، باید او را قانع کند.

مالک محصول

Product Owner

ارتباط با ذی نفعان

اولویت بندی بک لاگ

هدف محصول

مسئول جا افتادن اسکرام و اثربخشی تیم است. به تیم و سازمان کمک می کند اسکرام را بفهمند و درست به کار ببرند، موانع پیشرفت را برمی دارد و کمک می کند رویدادها مفید و سر وقت برگزار شوند. رهبری است که در خدمت تیم است، نه مدیر پروژه و نه منشی جلسه ها.

اسکرام مستر

Scrum Master

جا انداختن اسکرام در سازمان

رفع موانع

کوچینگ تیم

همه ی کسانی که در هر اسپرینت روی ساختن اینکریمنت کار می کنند؛ فقط برنامه نویس ها نیستند و می توانند طراح، تحلیلگر، نویسنده یا هر تخصص دیگری باشند. برنامه ی اسپرینت را خودشان می سازند، با «تعریف انجام شده» کیفیت را حفظ می کنند و هر روز برنامه را به سمت هدف اسپرینت تنظیم می کنند.

توسعه دهندگان

Developers

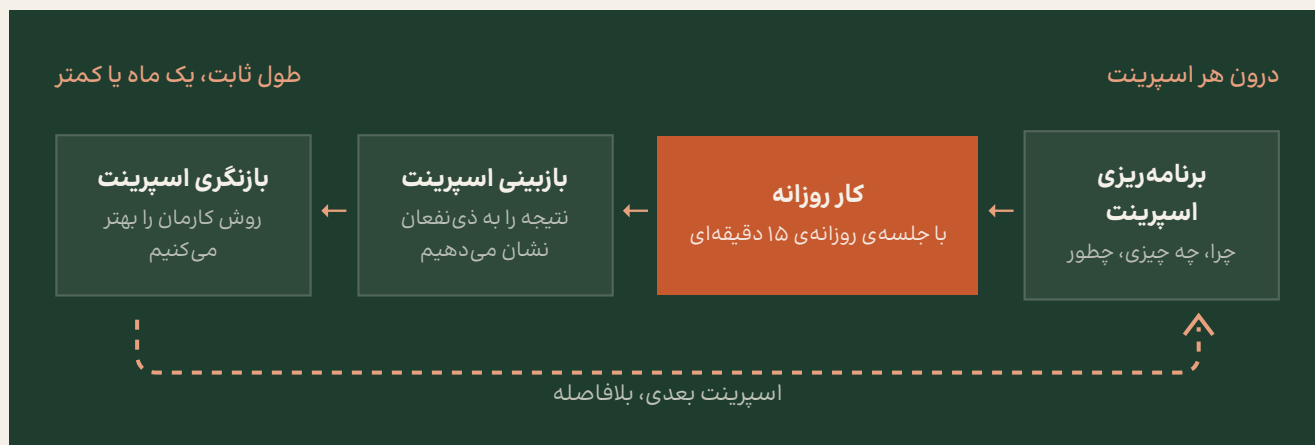
پاسخ گویی به هم

کیفیت کار

بک لاگ اسپرینت

ریتمی ثابت برای دیدن، سنجیدن و اصلاح کردن

هر رویداد فرصتی رسمی برای بازرسی و انطباق است. اسپرینت ظرف همه‌ی آن‌هاست و اسپرینت بعدی بلافاصله بعد از قبلی شروع می‌شود.

رویداد	برای چه	حداکثر زمان*
اسپرینت Sprint	ظرف همه‌ی رویدادها؛ جایی که ایده به ارزش تبدیل می‌شود. هدف اسپرینت وسط کار عوض نمی‌شود.	یک ماه یا کمتر
برنامه‌ریزی اسپرینت Sprint Planning	سه سؤال: این اسپرینت چرا ارزشمند است؟ چه کاری می‌شود در آن تمام کرد؟ و چطور انجامش می‌دهیم؟	۸ ساعت
جلسه‌ی روزانه Daily Scrum	توسعه‌دهندگان پیشرفت به سمت هدف اسپرینت را می‌سنجند و برنامه‌ی روز را تنظیم می‌کنند؛ هر روز کاری، در زمان و مکان ثابت.	۱۵ دقیقه
بازبینی اسپرینت Sprint Review	نتیجه‌ی کار را به ذی‌نفعان نشان می‌دهیم، بازخورد می‌گیریم و درباره‌ی قدم بعد تصمیم می‌گیریم. یک جلسه‌ی کاری است، نه فقط ارائه.	۴ ساعت
بازنگری اسپرینت Sprint Retrospective	تیم مرور می‌کند چه چیزی خوب بود، چه مشکلی پیش آمد و مفیدترین تغییر برای اسپرینت بعد چیست.	۳ ساعت

* زمان‌ها برای اسپرینت یک‌ماهه است و در اسپرینت‌های کوتاه‌تر معمولاً کوتاه‌تر می‌شود. **پالایش بک‌لاگ** رویداد نیست؛ کاری مداوم است که در طول اسپرینت انجام می‌شود.

هر مصنوع یک تعهد دارد که به آن معنا می دهد

مصنوع ها کار و ارزش را برای همه قابل دیدن می کنند. کنار هر مصنوع یک تعهد هست که نشان می دهد پیشرفت را با چه چیزی بسنجیم.

یک اسپرینت دوهفته‌ای چه شکلی است؟

این یک نمونه است، نه قانون. خیلی از تیم‌ها با اسپرینت دوهفته‌ای شروع می‌کنند چون هم کوتاه است و هم برای ساختن یک نتیجه‌ی واقعی وقت کافی دارد.

روز ۱۰	روز ۹	روز ۸	روز ۷	روز ۶	روز ۵	روز ۴	روز ۳	روز ۲	روز ۱
جلسه‌ی روزانه	جلسه‌ی روزانه	جلسه‌ی روزانه	جلسه‌ی روزانه	جلسه‌ی روزانه	جلسه‌ی روزانه	جلسه‌ی روزانه	جلسه‌ی روزانه	جلسه‌ی روزانه	برنامه‌ریزی اسپرینت
بازبینی			کار	کار	کار	کار	کار	کار	شروع کار
بازنگری			پالایش بک‌لاگ			پالایش بک‌لاگ			

برنامه‌ریزی ☒ جلسه‌ی روزانه ☐ کار و پالایش بک‌لاگ ☐ بازبینی و بازنگری ☐

چک‌لیست شروع ✓

قبل از اولین اسپرینت

☐ مالک محصول و اسکرام مستر را مشخص کنید.

☐ هدف محصول را در یک جمله‌ی روشن بنویسید.

☐ «تعریف انجام‌شده» را با کل تیم بنویسید.

☐ طول اسپرینت را ثابت انتخاب کنید؛ مثلاً دو هفته.

☐ زمان ثابت جلسه‌ی روزانه را همین حالا تعیین کنید.

☐ بک‌لاگ محصول را بسازید و مرتبش کنید.

چهار اشتباه که اسکرام را بی‌اثر می‌کند

۲ اسکرام مستر به جای مدیر پروژه

اسکرام مستر کار را تقسیم نمی‌کند و دستور نمی‌دهد؛ کمک می‌کند تیم خودش بهتر کار کند.

۱ جلسه‌ی روزانه برای گزارش به مدیر

جلسه‌ی روزانه مال توسعه‌دهندگان است تا برنامه‌ی روزشان را تنظیم کنند، نه جای گزارش دادن به یک نفر.

۴ حذف بازنگری وقتی سرمان شلوغ است

بازنگری همان جایی است که تیم بهتر می‌شود. حذفش یعنی تکرار همان مشکل‌ها در اسپرینت بعد.

۳ عوض کردن هدف وسط اسپرینت

جزئیات کار می‌تواند تغییر کند، ولی هدف اسپرینت ثابت است. اگر هدف بی‌معنا شد، مالک محصول می‌تواند اسپرینت را لغو کند.

قدم بعد

این راهنما فقط نقشه‌ی راه است. برای اینکه اسکرام را در تیم خودتان به کار ببرید، متن کامل راهنمای رسمی را بخوانید و از محتوای رایگان و دوره‌های The Planner کمک بگیرید.

مشاوره‌ی مدیریت پروژه

دوره‌ی اسکرام و اجایل در عمل

محتوای رایگان The Planner

درباره‌ی این راهنما. این متن خلاصه و برداشت آزاد The Planner از «راهنمای اسکرام» (The Scrum Guide) نوشته‌ی کن شوابر و جف ساترلند، ویرایش نوامبر ۲۰۲۰، است و جایگزین متن رسمی نیست. متن کامل راهنما به زبان‌های مختلف، از جمله فارسی، به رایگان در scrumguides.org در دسترس است. نمونه‌ی اسپرینت دوهفته‌ای و چک‌لیست شروع، پیشنهاد The Planner است و بخشی از راهنمای رسمی نیست.